

Blodrød hedelibel

Latinsk navn: *Sympetrum sanguineum*

Engelsk navn: **Ruddy Darter**

Klasse: **Insekter**

Orden: **Guldsmede**

Familie: **Libeller**

Blodrød hedelibel er almindeligt udbredt over hele landet. Den lever ved søer, damme, vandhuller, strandenge, brakvandssøer og vandløb. Blodrød hedelibel opholder sig ofte i luften eller på en gren, hvor den vogter over sit territorium.

Kendetegn

Blodrød hedelibel er en af de mindste guldsmede i Danmark. Hannen har en blodrød bagkrop, hvilket har givet den navnet. Både hunnen og den unge han har en gulbrun bagkrop. Begge køn har fire klare vinger og helt sorte ben.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Ca. 35 mm
Vingefang: Op til 60 mm
Flyvetid: Juni-oktober.
Parring: ?
Antal æg: ?
Nymfetid: ?
Nymfelængde: 3 cm

Føde

Den voksne blodrøde hedelibel lever af flyvende insekter, mens nymfen æder vandinsekter, larver og krebsdyr.

Vidste du det?

Parringen foregår i luften, hvor hannen og hunnen flyver tæt sammensluttet. Efter selve parringen fortsætter de med at flyve tæt sammen, mens hunnen kaster æggene fra sig i vandkanten mellem vandplanter eller i vandoverfladen på lavt vand.

Blå libel

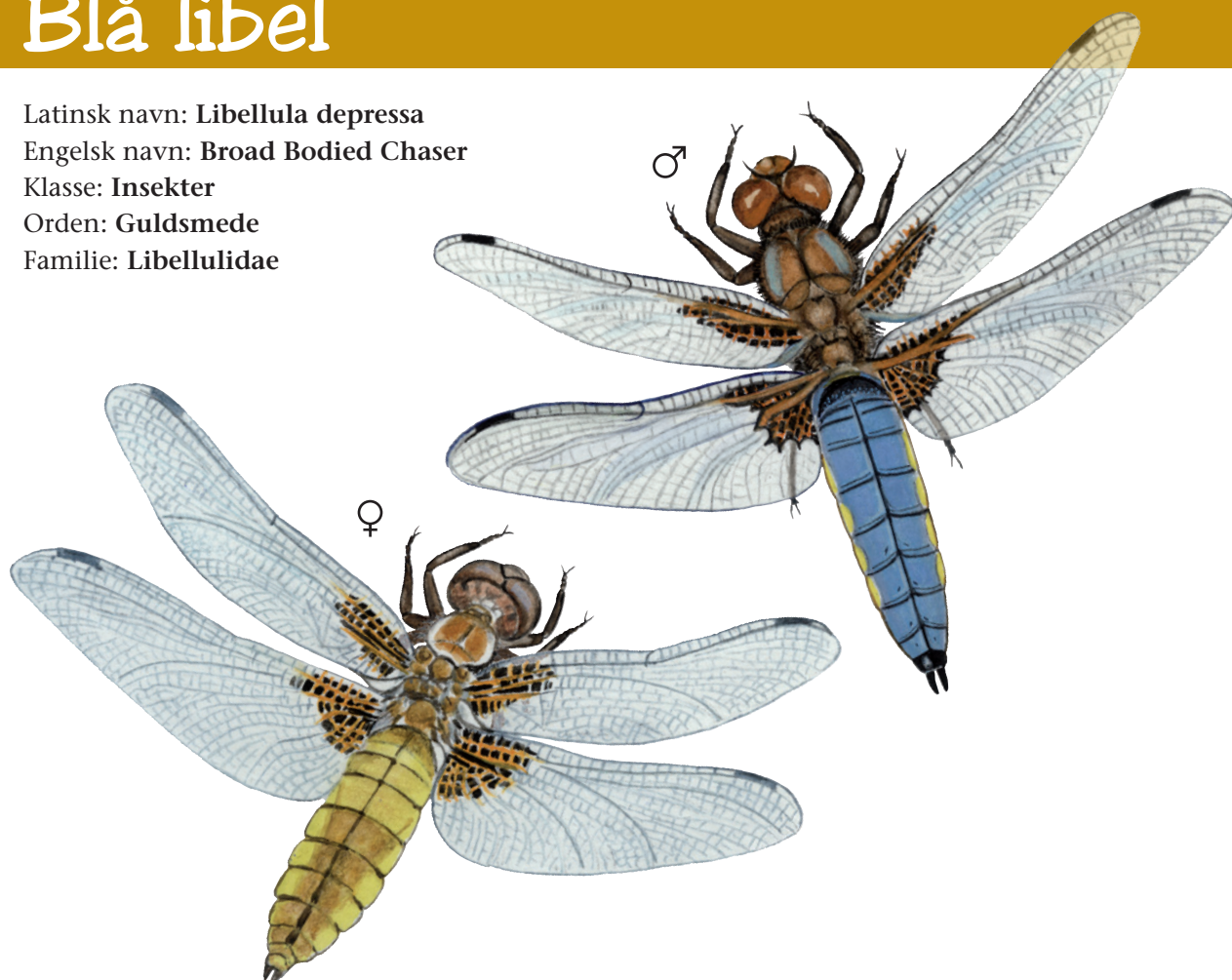
Latinsk navn: *Libellula depressa*

Engelsk navn: **Broad Bodied Chaser**

Klasse: **Insekter**

Orden: **Guldsmede**

Familie: **Libellulidae**

Blå libel er almindeligt udbredt over det meste af landet, dog mere spredt vestpå. Den lever ved små søer, damme og vandhuller. Hannen sidder ofte på en gren eller kvist og holder øje med mulige byttedyr eller andre guldsmede, der er trængt ind på dens territorium. Flyvetiden for blå libel er maj-juni.

Kendetegn

Blå libel er opkaldt efter den voksne hans brede, blå bagkrop. Hos hunnen er bagkroppen lysebrun. Både hannen og hunnen har en mørkebrun forkrop. Begge køn har mørke felter ved vingerødderne og gule sidepletter på bagkroppen. Blå libel har fire klare vinger.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 48 mm
Vingefang: Op til 80 mm
Parring: Maj-juni
Nymfetid: 1-2 år
Nymfelængde: Ca. 35 mm

Føde

Blå libel er både som larve og voksen et rovdyr, der æder andre insekter.

Vidste du det?

De unge, nyudviklede hanner har en lysebrun bagkrop. Først efter ca. 10 dage får de den voksne hans karakteristiske blå farve.

Blå mosaikguldsmed

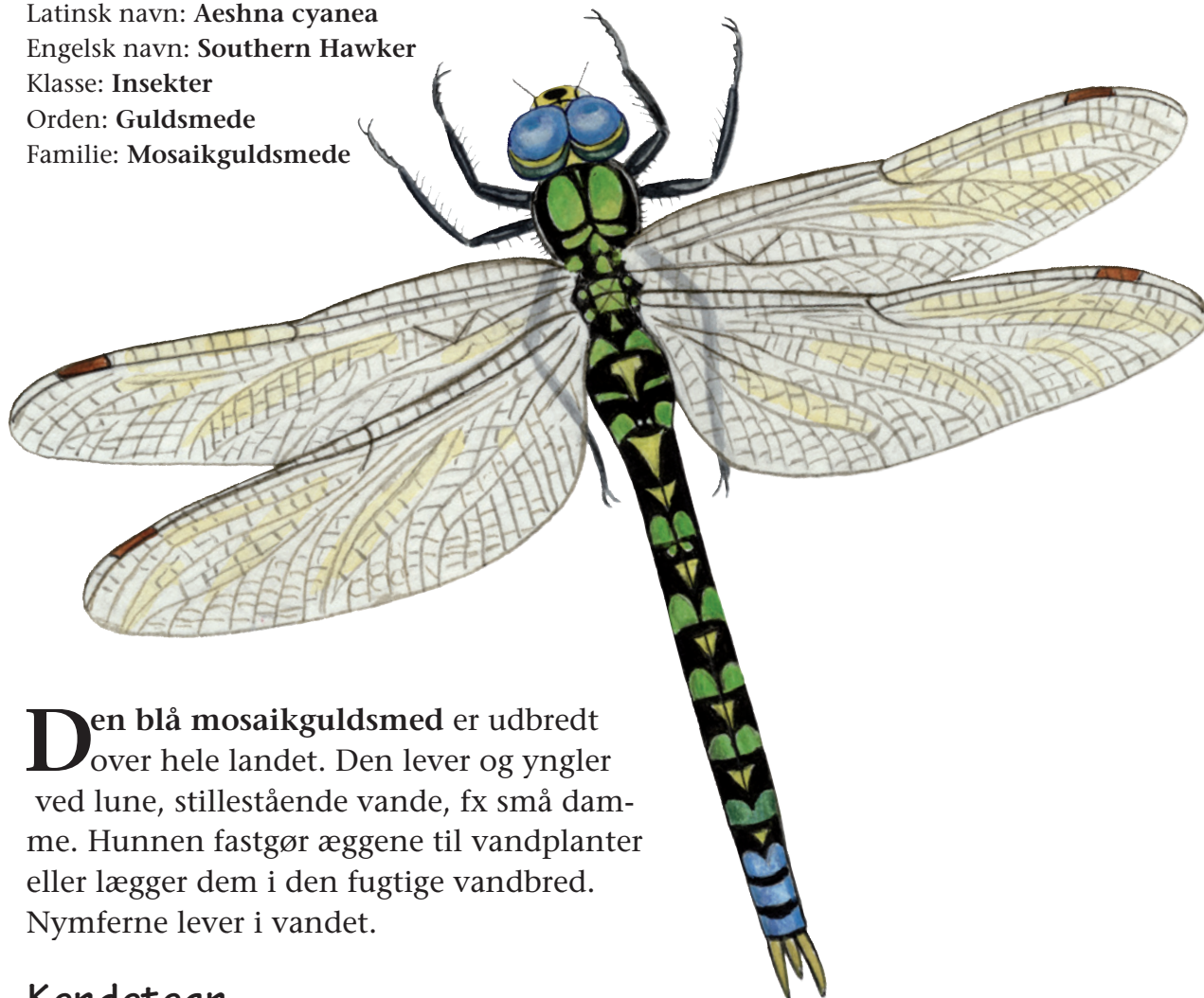
Latinsk navn: *Aeshna cyanea*

Engelsk navn: Southern Hawker

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Mosaikguldsmede

Den blå mosaikguldsmed er udbredt over hele landet. Den lever og yngler ved lune, stillestående vande, fx små damme. Hunnen fastgør æggene til vandplanter eller lægger dem i den fugtige vandbred. Nymferne lever i vandet.

Kendetegn

Begge køn har en mørk bagkrop. Hannen har gule, grønne og blå aftegninger, mens hunnen kun har grønne. De to bageste led er blå hos hannen, hvilket gør, at man kan kende den fra andre guldsmede. Blå mosaikguldsmed har fire let gullige, men klare vinger. Nymfens kropsbygning ligner de voksne guldsmedes.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 75 mm
Vingefang: Op til 110 mm
Parring: Juni-oktober
Nymfetid: 1-2 år
Nymfelængde: op til 45 mm

Føde

Blå mosaikguldsmed er et rovdyr, der æder flyvende insekter samt haletudser. Nymfen tager forskellige vandlevende insekter.

Vidste du det?

De voksne blå mosaikguldsmede flyver i juni-oktober. De er de danske guldsmede, som flyver senest på året. De kan ofte ses langt fra vandet, hvor de jager.

Blåvinget pragtvandnymfe

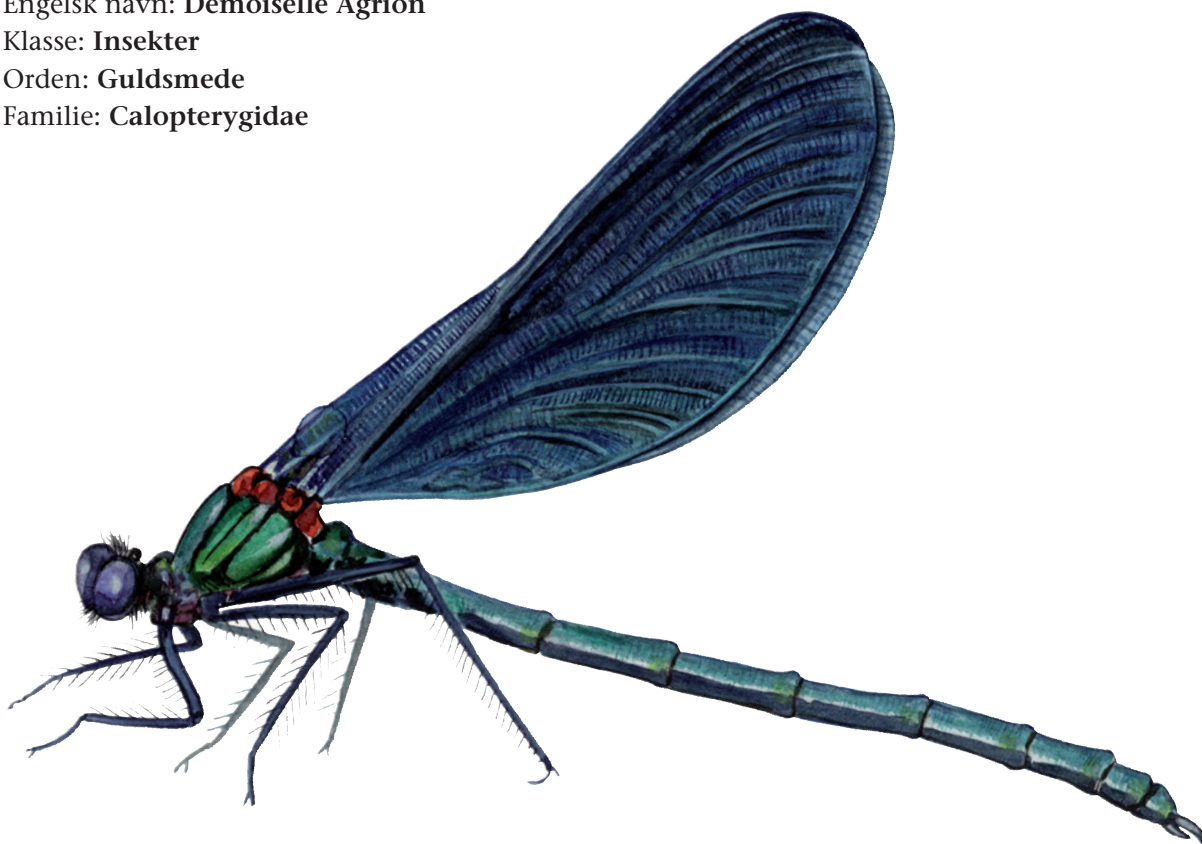
Latinsk navn: *Calopteryx virgo*

Engelsk navn: Demoiselle Agrion

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Calopterygidae

Blåvinget pragtvandnymfe er udbredt i størstedelen af landet. Den findes dog især i Jylland. Den lever nær stærkt strømmende og rene vandløb. I forbindelse med parringen udfører hannen en flyvedans for hunnen, som efterfølgende borer æggene ind i vandplanter. Flyvetiden er juni-august.

Kendetegn

Vandnymfen har fået sit navn efter hannen, der har en blågrøn bagkrop og skinnede metalblå vinger. Hunnen derimod har en bronzefarvet bagkrop og lysebrune vinger. Nymfen har tre gælleblade på bagkroppen.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 50 mm
Vingefang: Op til 75 mm
Parring: Juni-august
Nymfetid: ?
Nymfelængde: ?

Føde

Blåvinget pragtvandnymfe jager flyvende insekter som fx fluer.

Vidste du det?

Vandnymfer er forskellig fra de ægte guldsmede, idet vandnymferne er mindre og mere spinkle. Desuden sidder vandnymfernes øjne på hver side af hovedet. Hos guldsmede mødes øjnene på oversiden af hovedet.

Brun mosaikguldsmed

Latinsk navn: *Aeshna grandis*

Engelsk navn: Brown Hawker

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Mosaikguldsmede

Brun mosaikguldsmed er den mest almindelige og udbredte guldsmed i Danmark. Den lever ved stillestående, rene søer, vandhuller og damme. Hannerne vogter over deres territorium, så der vil ofte kun være en enkelt han ved et mindre vandhul. Brun mosaikguldsmed flyver juni-oktober.

Kendetegn

Brun mosaikguldsmed har en lang, slank bagkrop og store, brede vinger. Kroppen er brun, men hannen kan have blå pletter på bagkroppen. Hunnen kan have gule pletter, og hun har desuden en læggebrod bagest på bagkroppen. De fire vinger er rustbrune.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 75 mm
Vingefang: Op til 105 mm
Parring: Juni-oktober
Nymfetid: ?

Føde

Guldsmeden er et rovdyr, der tager flyvende insekter som sommerfugle, vårfluer samt andre mindre guldsmede.

Vidste du det?

Når brun mosaikguldsmed jager, sker det altid i luften og ofte langt fra vand. Guldsmeden kan jage i timevis i 15-20 meters højde. Den hviler sig gerne skjult i toppen af høje træer.

Grøn mosaikguldsmed

Latinsk navn: *Aeshna viridis*

Engelsk navn: **Green hawker**

Klasse: **Insekter**

Orden: **Guldsmede**

Familie: **Mosaikguldsmede**

Grøn mosaikguldsmed er sjælden i Danmark. Den lever enten i små, solbeskinnede skovsøer og -moser eller i vandløb i åbent landskab. Guldsmedene kan også flyve omkring langt fra vand. Flyvetiden er juni-september.

Kendetegn

Grøn mosaikguldsmed har en lang, slank bagkrop og fire store, brede vinger. Hannens bagkrop er mørk med blå aftegninger, mens hunnens bagkrop er mørk og lysegrøn. Begge køn har en gulgrøn forkrop og svagt gule vinger. Hannen har lyseblå øjne, og hunnens øjne er lysegrønne.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 70 mm
Vingefang: Op til 90 mm
Parring: Juni-september
Antal æg: ?
Nymfetid: ?
Nymfelængde: ?

Føde

Grøn mosaikguldsmed jager flyvende insekter i luften. Den fortærer også gerne byttet, mens den flyver. Larverne æder krebsdyr, snegle, vandinsekter og andre små vandlevende dyr.

Vidste du det?

Hunnen borer sine æg ind i planten krebsklo. Guldsmeden findes derfor kun på steder, hvor denne plante findes. Grøn mosaikguldsmed er fredet i Danmark.

Grøn smaragdlibel

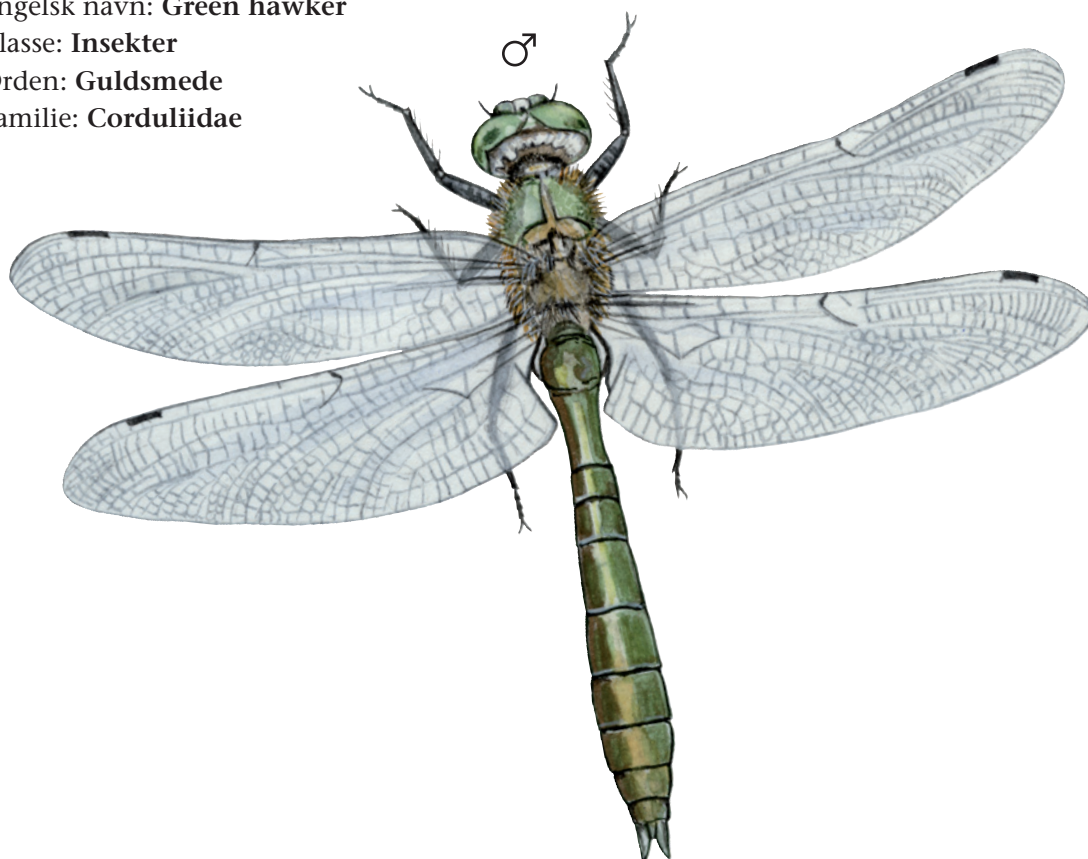
Latinsk navn: *Cordulia aenea*

Engelsk navn: Green hawker

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Corduliidae

Grøn smaragdlibel er almindeligt udbredt i hele landet. Den lever og yngler ved søer, tørvemoser, damme og vandhuller enten i skoven eller i åbent landskab. Nymfen lever på bunden.

Kendetegn

Grøn smaragdlibel er enten grøn eller kobber-farvet med et metallisk skær. Øjnene er ligeledes grønne eller kobberfarvede. Hunnen har en bred bagkrop, mens hannen er slank med en taljeformet bagkrop. Guldsmeden har fire store, brede vinger.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: 46-50 mm
Vingefang: 66-71 mm
Parring: ?
Nymfetid: 2-3 år
Nymfelængde: ? cm

Føde

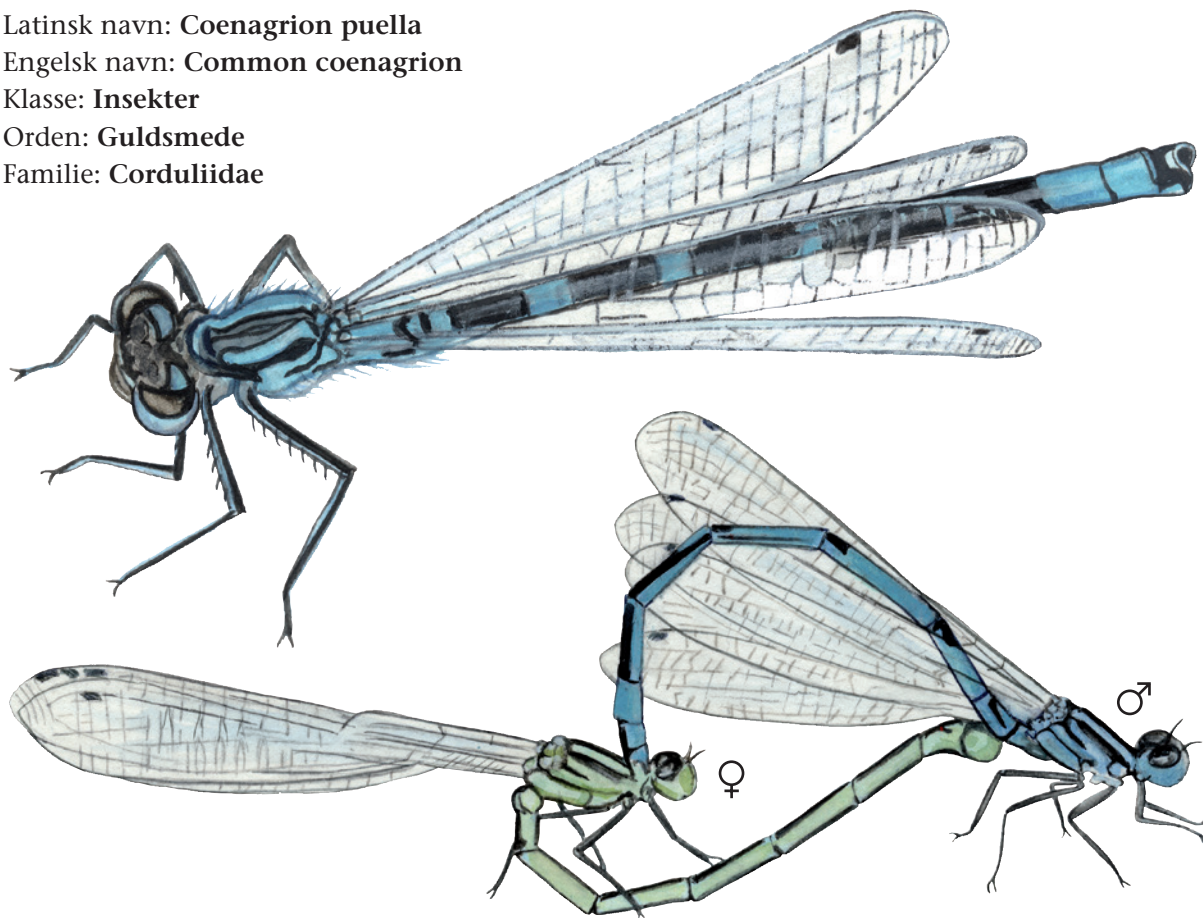
Både den voksne guldsmed og nymfen er rovdyr, som æder andre mindre insekter. Nymfen lever også af krebsdyr og larver.

Vidste du det?

Grøn smaragdlibel er den mest almindelige af de danske smaragdlibeller. Den flyver som en af de første guldsmede i begyndelsen af maj og frem til august. Guldsmeden er en meget dygtig flyver, der også kan "stå stille" i luften med svirrende vinger.

Hesteko vandnymfe

Latinsk navn: *Coenagrion puella*
Engelsk navn: **Common coenagrion**
Klasse: **Insekter**
Orden: **Guldsmede**
Familie: **Corduliidae**

Hesteko-vandnymfe er almindeligt udbredt i det meste af landet. Den lever i store antal ved søer og vandhuller med en kraftig plantevækst samt ved langsomt strømmende vandløb. Yngler gerne i små havedamme. Flyvetiden for hesteko-vandnymfer er maj-august.

Kendetegn

Hannen er blå med sorte mønstre, og kan kendes på den lille "hesteko", der ses på andet bagkropsled. Hunnen kan enten være gulgrøn eller blå med sorte aftegninger. Begge køn har fire vinger, der i hvile holdes samlet over kroppen.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 37 mm
Vingefang: Op til 50 mm
Parring: Maj-august
Antal æg: ?
Puppetid: ?
Længde: ?

Føde

Hesteko-vandnymfen jager forskellige mindre flyvende insekter. Larven lever af smådyr som krebsdyr, vandinsekter og andre larver.

Vidste du det?

Parringen mellem hesteko-vandnymfer foregår i eller nær vandet i vegetationen. Den varer ca. 15 minutter. Parringen foregår i en særlig stilling, som kan ses på billedet. Vandnymferne forbliver i stillingen, mens hunnen afsætter æggene på vandplanter.

Rød vandnymfe

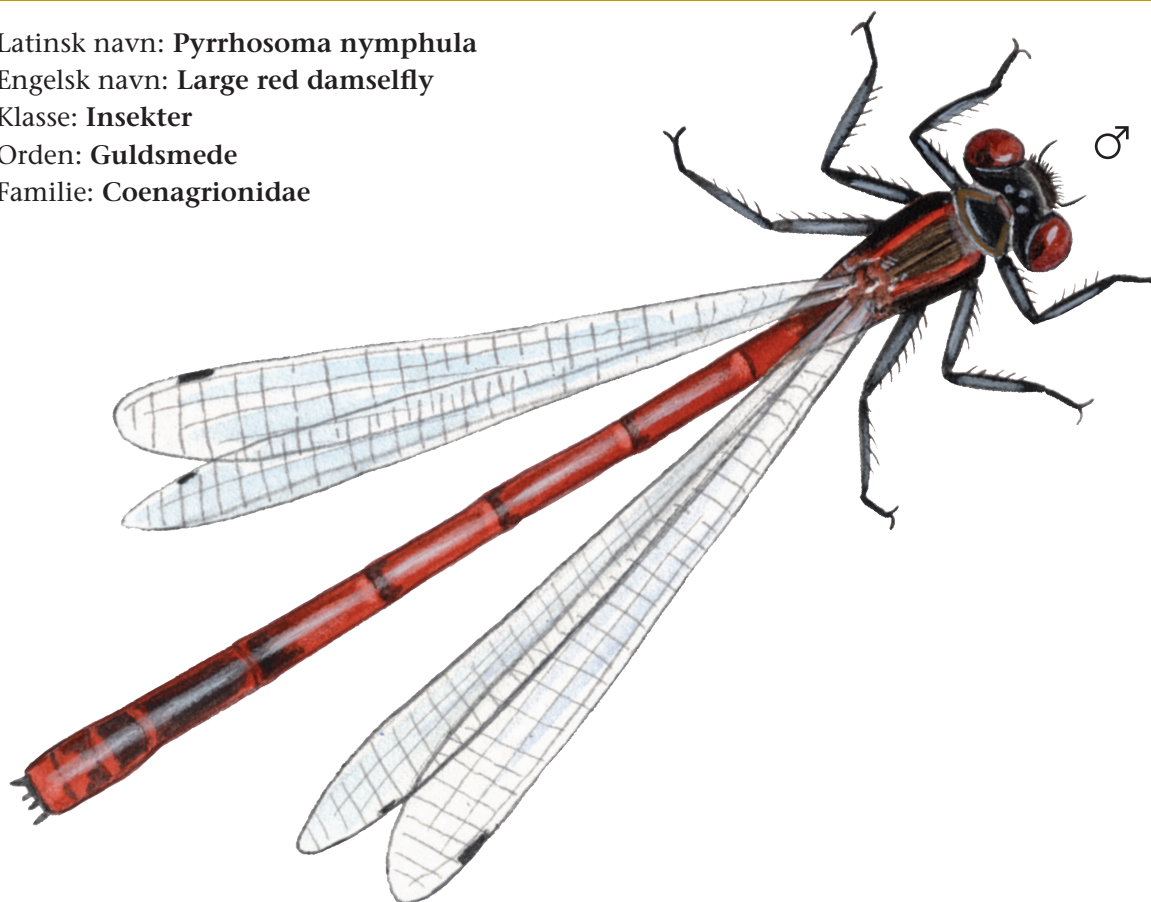
Latinsk navn: *Pyrhosoma nymphula*

Engelsk navn: Large red damselfly

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Coenagrionidae

Rød vandnymfe er almindelig udbredt i hele Danmark. Vandnymfen lever ved alle typer rene søer og vandhuller med mange vandplanter samt ved mere rolige vandløb og åer. Hannerne vogter over hver sit territorium. Flyvetiden for rød vandnymfe er maj-august.

Kendetegn

Hannen har rød bagkrop med tydelige sorte aftegninger på de forreste og bagerste led. Forkroppen er rød og sort, mens øjnene er røde. Hunnen ligner hannen meget, men har dog en smal sorte stribe på bagkroppen samt en læggebrod bagest på bagkroppen.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: 34-37 mm
Vingefang: 45-50 mm
Parring: Maj-august
Antal æg: ?
Nymfetid: 2 år
Nymfelængde: ?

Føde

Rød vandnymfe jager både insekter i luften og i krat og buske. Vandnymfen er også et rovdyr, der æder andre larver og smådyr.

Vidste du det?

Når vandnymfe-nymferne kan flyve, kommer de op af vandet som nyudviklede vandnymfer. De unge vandnymfer har svage farver og lever langt fra vandet. Først som kønsmodne får de den røde farve. Herefter vender de tilbage til vandet for at yngle.

Rødøjet vandnymfe

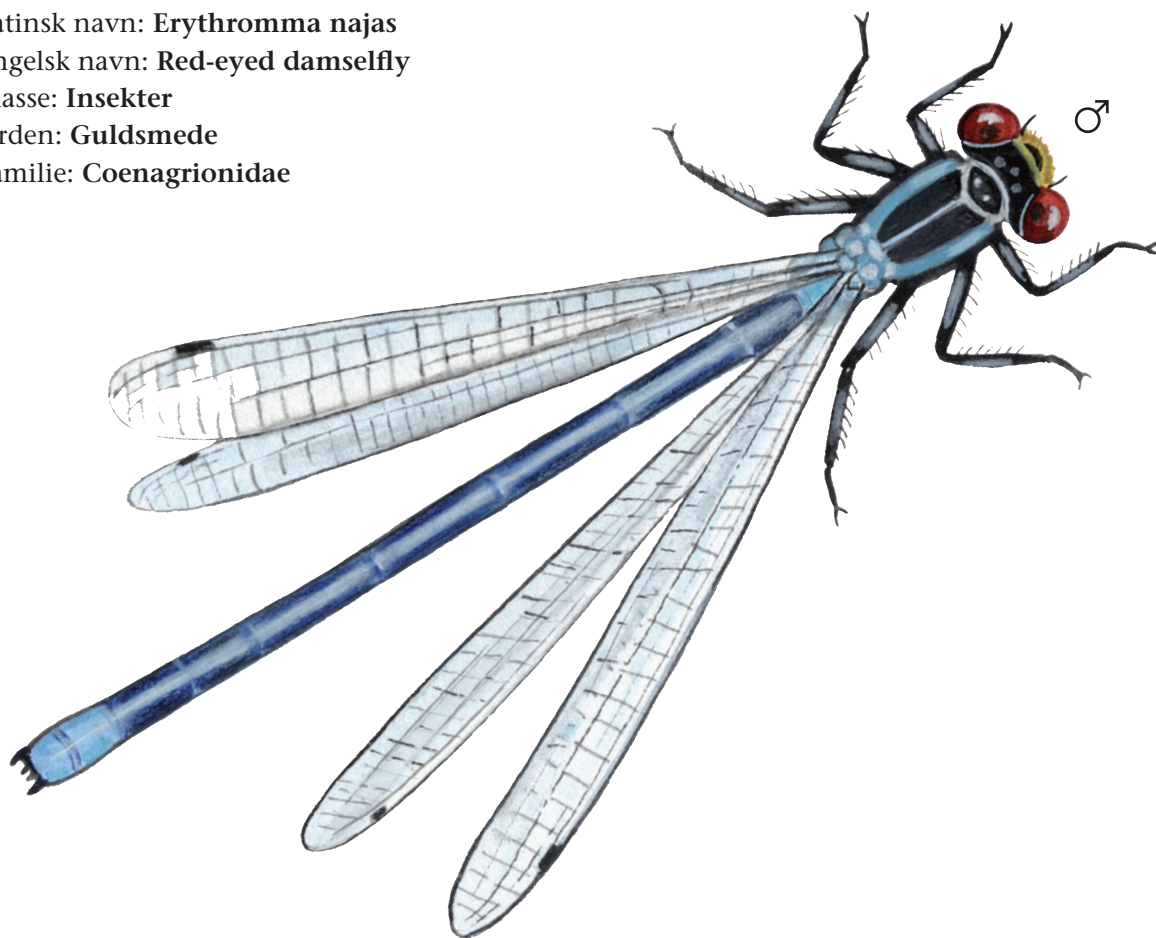
Latinsk navn: *Erythromma najas*

Engelsk navn: Red-eyed damselfly

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Coenagrionidae

Rødøjet vandnymfe er almindelig i store dele af landet. Den lever ved rene søer og vandhuller med mange flydeplanter samt i roligere åer og vandløb. De kønsumodne vandnymfer strejfer ofte rundt langt fra ynglestederne. Rødøjet vandnymfe kan ses i luften fra maj-august.

Kendetegn

Hannen har røde øjne, blå og sort forkrop samt sort bagkrop med blå tegninger forrest og bagest på bagkroppen. Hunnens forkrop og bagkrop er sorte på oversiden og gulgrønne på undersiden. Hunnens øjne har et rødt skær.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: 35-38 mm.
Vingefang: 45-52 mm.
Parring: ?
Antal æg: ?
Nymfetid: 1-2 år
Nymfelængde: ? mm.

Føde

Rødøjet vandnymfe jager både insekter i luften og mellem buske og træer. Vandnymfe-nymfen lever af forskellige vandlevende insekter og larver samt krebsdyr.

Vidste du det?

Parringen foregår i en særlig stilling, som opretholdes mens hunnen anbringer sine æg på vandplanter nede i vandet. Parret kan være nede i vandet i op til en halv time, mens æggene lægges.

Stor kejserguldsmed

Latinsk navn: *Anax imperator*

Engelsk navn: Emperor Dragonfly

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmed

Stor kejserguldsmed er efterhånden almindelig udbredt i Danmark. Den yngler i mindre, lavvandede og gerne lune vandhuller og damme. Hannen er meget aggressiv og jager andre hanner væk fra sit territorium.

Kendetegn

Stor kejserguldsmed er en af de største danske mosaikguldsmede. Forkroppen hos stor kejserguldsmed er grøn, og øjnene er blågrønne. Hannens bagkrop er blå og sort, mens hunnens er blågrøn og brun.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: ca. 80 mm
Vingefang: op til 110 mm
Parring: ?
Nymfe/larvetid: 2 år
Nymfelængde: op til 50 mm

Føde

Stor kejserguldsmed lever af store sommerfugle og andre guldsmede. Nymfen æder forskellige vandlevende smådyr som insekter, larver, haletudser og småfisk.

Vidste du det?

Stor kejserguldsmed er en god flyver, som er på vingerne det meste af sommeren. Guldsmeden jager og æder sit bytte i luften. Stor kejserguldsmed ses oftest juni-august.

Fireplettet libel

Latinsk navn: *Libellula quadrimaculata*

Engelsk navn: Four Spotted Chaser

Klasse: Insekter

Orden: Guldsmede

Familie: Libeller

Fireplettet libel er en af Danmarks mest almindelige guldsmede. Den lever ved stillestående søer og vandhuller. Hunnen lægger æggene mellem vandplanter. Hannen vogter over sit territorium, og beskytter hunnen, mens hun lægger æg.

Kendetegn

Både hannen og hunnen er brun med en mørkere bagkrop med gule sidepletter. Ved roden af de to bagvinger har guldsmeden en sort plet med gult mønster. På forkanten af hver af de fire vinger, er der en mørk midtplet.

Føde

Fireplettet libel er et rovdyr, der æder flyvende insekter, som angribes i luften. Derefter tager guldsmeden byttet med tilbage til sin gren, hvor det ædes. Larven lever af krebsdyr, snegle, vandinsekter og andre larver.

Fakta

Levesteder: Sø og vandløb
Længde: Op til 50 mm
Vingefang: Op til 80 mm
Parring: Maj-august
Antal æg: ?
Nymfetid: ?
Nymfelængde: ?

Vidste du det?

Fireplettet libel er især kendt for at foretage vandringer over store afstande i store sværme. Vandringerne kan udløses af vejret eller af ændrede levevilkår. Flyvetiden for fireplettet libel er maj-august.